24/01/2020

Представљање нових издања „Каленића“

О Багрдану и Багрданцима и Сведочење и служење протојереја-ставрофора Љубисава Д. Поповића (1881-1966)

На стогодишњицу повратка Светог владике Николаја и протојереја-ставрофора Љубисава Д. Поповића из црквено-дипломатске мисије у Лондону, у време Париске мировне конференције, у препуној сали јагодинске Гимназије 23. јануара 2020. године представљене су књиге О Багрдану и Багрданци и Сведочење и служење протојереја-ставрофора Љубисава Д. Поповића (1881-1966), штампане са благословом Епископа шумадијског г. Јована у издању издавачке куће Каленић.

Прва књига дело је самог проте Љубисава, настала у његовим позним годинама у Багрдану, а другу књигу су аутори протонамесник Миломир Тодоровић и ђакон др Ивица Чаировић написали према белешкама, дневницима и записима проте Љубе, коју су упоредили са доступном архивском грађом. Књиге су представили: Епископ шумадијски г. Јован; др Милош Ковић, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду; Немања Девић, истраживач-сарадник у Институту за савремену историју и аутори. Промоцији су присуствовали градоначелник Јагодине г. Ратко Стевановић; директор Гимназије Светозар Марковић у Јагодини, г. Мирослав Вељковић, потомци проте Љубисава Поповића и многи Багрданци и Јагодиници.

Представљање књига је отворио Преосвећени Епископ шумадијски Г. Јован надахнутом беседом о служби свештенослужитеља и јеванђељским оквирима

живота свештеника, у контексту описа живота проте Љубе и његовом служењу Богу и српском народу. Владика је истакао да нове књиге могу да буду показатељ како је српски свештеник у првој половини 20. века пролазио кроз разне недаће и сведочио Христа на најбољи могући начин, што и нама у 21. веку треба да буде показатељ и водич кроз живот. У беседи је Владика нагласио и то да је проти Љуби било корисно што је био сарадник Светог владике Николаја, који је био веома инспиративна личност. На крају епископ Јован је захвалио ауторима књига на мукотрпном и вишегодишњем раду и позвао да наставе своја истраживања.

Проф. др Милош Ковић је на почетку свог излагања направио сиже најбитнијих догађаја које су преживеле генерације српског народа у периоду у којем је живео прота Љубисав Поповић, са посебним акцентом на падове који су обележили почетак (Српско-бугарски рат краља Милана) и крај (владавина комунистичког режима после Другог светског рата) временског оквира, којем су ове књиге и ограничене. Овде је посебно наглашен однос проте Љубе са митрополитом Димитријем, потоњим Патријархом уједињене Српске Православне Цркве, Светим владиком Николајем, Светим Мардаријем, али и са Милутином Миланковићем. Прота Љуба је био и свештенослужитељ и учитељ, а та два занимања су спасила српски завет на прелазу 19. у 20. век. Прота је започео свој радни век као вероучитељ, а завршио га је као наставник руског језика у багрданској полугимназији. Проф. Ковић је напоменуо да је врло важно што су у књизи о проти Љубисаву донети примарни историјски извори, као и да су књиге настале на основу мемоарске и дневничке грађе али објективно писане, због поређења протиних списа са архивском грађом. На крају је и проф. Ковић захвалио ауторима и приређивачима на врло вредним књигама за Епархију шумадијску, али и за цео српски род у овим тешким временима препуним искушења на Косову и Метохији и Црној Гори, али и у свим српским земљама.

Немања Девић као осведочени историчар-истраживач почео је своје излагање описом научне методологије коју су користили аутори, са посебним освртом на архивску грађу и историјско истраживање којим су они успели да опишу живот и дело проте Љубе Поповића. Образлажући вредност књига истакао је да је прота Љуба био и човек Цркве и свештеник који је радио у државној, краљевској управи, што му је омогућило да помогне и Цркви и свом народу у тренуцима када се заједно са свима провлачио кроз албанске гудуре и прошао албанску голготу, када је на Крфу, у Француској или у Лондону делио судбину избеглог српског народа, али и када је после Другог светског рата био учитељ, који се повукао у мировину и био у Народном фронту. Истакнуто

је да свака српска кућа има неки ковчежић, неку шкриљицу, у којој се чува нека породична вредност, реликвија, књига, те да би сви требало да са тавана наших кућа спустимо те породичне шкриње и сачувамо од заборава приче о нашим прецима. Девић је на крају нагласио да овакве књиге треба да надахну све нас да мислимо о разлици између наследства и наслеђа, јер се Срби обично свађају и суде око наследства, али заборављају наслеђе својих праотаца, које је претежније за све нас од наследства које очекујемо.

У име аутора, ђакон др Ивица Чаировић описао је како је прота Љубисав Поповић написао књигу О Багрдану и Багрданцима, а затим је захвалио потомцима проте Љубе – Душану и Мирјани Поповић, и Александру и Јадранки Петковић, који су имали поверења у свог пароха Миломира Тодоровића да му предају протине записе, мемоаре и дневнике, који су коришћени у писању повести о српском свештенику и учитељу у првој половини 20. века, сведоку стварања Краљевине СХС, а затим и Југославије, уједињењу Српске Православне Цркве, стварању гробаља после Првог светског рата свуда у Европи (Зејтинлик, Багрдан, Француска, …), обнављању многих српских средњовековних манастира између два светска рата, јер је био и начелник у министарствима правде и вера. Затим су објашњени и појмови из назива саме књиге служење и сведочење. Служење треба бити онако како је Христос служио својим ученицима – тако епископ служи својим свештеницима, а свештеници својим парохијанима, и из те синергије увек израста неко благословено дело. Сведочење је сведочење Христа, који је поднео жртву за све нас, кроз векове, до Свог Другог Доласка када ће бити препознати они који су умножили таланте и који су ишли уским Христовим путем. На крају су аутори захвалили Владики шумадијском Јовану што је благословио њихов труд и истраживање, а онда и епархијској издавачкој кући Каленић и протојереју-ставрофору др Зорану Крстићу и професору крагујевачке Богословије Негославу Јованчевићу, чијим залагањем су ове књиге и публиковане у току обележавања јубилеја 800 година аутокефалије и 100 година уједињења Српске Православне Цркве.

spc.rs